

[Начало](#) > ... > [Вашите Права](#) > [Жертви На Престъпления](#) > [Права На Жертвите – По Държави](#) > 1 - Моите права като жертва на престъпление

1 - Моите права като жертва на престъпление

Каква информация ще получа от компетентния орган (напр. полицията, прокуратурата) след престъплението, но преди дори да съм съобщил за неговото извършване?

Полицията и прокурорът трябва да Ви уведомят относно:

- правото Ви на обезщетение от заподозряното лице или на обезщетение от държавата;
- факта, че при поискване от прокурора обикновено се изисква да изготви и да представи вашия иск за обезщетение в съда;
- разпоредбите относно ограничителните заповеди, съветника за гражданския ищец и личния асистент;
- това как се кандидатства за правна помощ и съвети;
- възможностите и условията за медиация;
- органите и организации, които предлагат подкрепа и подпомагане;
- данните за контакт, необходими за получаването на информация по Вашето дело;
- хода на производството и ролята, която ще имате в него;
- правото Ви на устен и писмен превод;
- правото Ви на възстановяване на разноски;
- факта, че предварителното разследване не е започнало или е било отменено;
- това къде да отправяте жалбите относно обработването на Вашето дело;
- това дали е образувано съдебно производство или не;
- това дали задържаното или арестуваното лице е избягало.

Имайте предвид, че посочената по-горе информация ще бъде предоставена след съобщаване в полицията. Но Вие, разбира се, можете да видите информацията например на уебсайта на Службата за обезщетение и подкрепа на жертвите на престъпления (Brottsoffermyndighet), преди да съобщите в полицията.

Не живея в държавата от ЕС, където е извършено престъплението (отнася се както за граждани на ЕС, така и за граждани на трети държави). Как са защитени моите права?

Ако сте чужденец и сте станал жертва на престъпление в Швеция, имате право на същата информация като шведските граждани (вж. по-горе). Имате право на услуги за извършването на устен и писмен превод, ако не говорите шведски език.

Ако сте жертва на престъпление в друга държава, органите в тази държава са отговорни за това да ви информират относно Вашите права. Повече информация относно правата в други държави — членки на ЕС, вж. тук.

Ако съобща за престъпление, каква информация ще получавам?

Полицията и прокурорът трябва да ви уведомят относно:

- правото Ви на обезщетение от заподозряното лице или на обезщетение от държавата;

- факта, че при поискване от прокурора обикновено се изисква да изготви и да представи вашия иск за обезщетение в съда;
- разпоредбите относно ограничителните заповеди, съветника за гражданския ищец и личния асистент;
- това как се кандидатства за правна помощ и съвети;
- възможностите и условията за медиация;
- органите и организации, които предлагат подкрепа и подпомагане;
- данните за контакт, необходими за получаването на информация по Вашето дело;
- хода на производството и ролята, която ще имате в него;
- правото Ви на устен и писмен превод;
- правото Ви на възстановяване на разноски;
- факта, че предварителното разследване не е започнало или е било отменено;
- това къде да отправите жалбите относно обработването на Вашето дело;
- това дали е образувано съдебно производство или не;
- това дали задържаното или арестуваното лице е избягало.

Имам ли право на безплатен устен или писмен превод (когато се свържа с полицията или с други органи или по време на разследването и съдебния процес)?

Имате право на услуги за извършването на устен и писмен превод, ако не говорите шведски език.

По какъв начин компетентният орган ще гарантира възможността ми да разберам и да бъда разбран (ако съм дете; ако имам увреждане)?

Имате право на устен преводач, ако имате увреждане, поради факта, че сте глух, лице с увреден слух или имате затруднения в речта.

Службата за обезщетение и подкрепа на жертвите на престъпления (Brottsoffermyndighet) е изготвила информационни материали, които са специално предназначени за деца. Посетете <https://www.jagvillveta.se/> за подробна информация относно Вашите права в случай на престъпление.

Полицията също така предоставя документи специално за деца:
<https://polisen.se/Utsatt-for-brott/Olika-typer-av-brott/Barn-och-ungdomar/>

Услуги за оказване на подкрепа на жертвите на престъпления

Кой оказва подкрепа на жертвите на престъпления?

В качеството на жертва на престъпление можете да получавате подкрепа от много сдружения и организации с нестопанска цел. Социалните служби във Вашата община също са задължени по закон да гарантират, че жертвите на престъпления и техните семейства получават подкрепа и подпомагане.

Полицията ще ме насочи ли автоматично към услуги за подпомагане на жертвите?

Когато съобщите за престъпление, полицията ще Ви информира относно органите и организациите, които предлагат подкрепа и подпомагане. С Ваше съгласие в някои случаи полицията също така ще предаде вашите данни за контакт например на горещата линия за подкрепа на жертвите, откъдето след това ще се свържат с Вас. Можете също така сами да осъществите контакт с организация, която предоставя подкрепа.

По какъв начин се защитава неприкосновеността на личния ми живот?

Ако поискате подкрепа от социалните служби, случаят ви ще бъде разгледан поверително. Хората, които работят през свободното си време в доброволческите организации в подкрепа на жертвите на престъпления, полагат клетва за неразгласяване на информация. Когато се свързвате с такава

организация, можете да запазите анонимност.

Трябва ли да съобща за извършването на престъпление преди да получа възможност за достъп до подпомагане на жертвите?

Не, не трябва.

Лична защита, ако съм в опасност

Какви видове защита са на разположение?

На жертвите на престъпления се предоставят много видове защита:

- Ограничителна заповед

Ограничителна заповед (kontaktförbud) е предназначена да предотврати ситуация, която би могла да бъде опасна за жертвите. Ограничителните заповеди са въведени и се използват предимно за защита на жени от заплахи и тормоз от бивш съпруг или партньор, но могат също така да се издават с цел защита на деца и други уязвими лица. Ограничителната заповед означава, че на лицето, което Ви заплашва и тормози, се забранява да Ви посещава или да се свързва с Вас по какъвто и да е друг начин, напр. посредством писма, текстови съобщения, по телефона или чрез приятели. Нейният обхват може също да бъде разширен до заповед да не бъдат доближавани Вашият дом, работното Ви място или друго място, което посещавате.

С ограничителната заповед може също така да бъде защитено лице, съжителстващо с лицето, което е обект на заплахите. За да бъде издадена такава заповед, с цел да не бъде допуснат отпращащият заплахите до съвместното жилище, трябва да съществува голяма опасност от престъпление срещу живота, здравето, свободата или безопасността на партньора.

Решенията за ограничителни заповеди се вземат от прокурор. Всеки, който наруши такава заповед, може да бъде осъден да заплати глоба или на наказание лишаване от свобода за срок от една година. Всеки, който наруши такава заповед, може да бъде осъден да заплати глоба или на наказание лишаване от свобода за срок от една година.

- Защитени жилища

Може да бъде необходимо жените и техните деца, които са били подложени на домашно насилие, да се изнесат от домовете си за известно време. Защитени жилища се предоставят както от общините, така и от домовете за временно настаняване на жени, пострадали от домашно насилие. За повече информация се свържете със социалните служби във Вашата община или местния център на жените.

- Защитени лични данни

Ако е необходимо адресът Ви да бъде пазен в тайна поради заплахи или други форми на тормоз, можете да въведете код в регистъра на населението за специална тайна проверка (sekretessmarkering). Кодът ще бъде вписан също в други публични регистри, като например регистъра на превозните средства и свидетелствата за управление на моторно превозно средство. Класификацията се преразглежда по принцип всяка година.

Друг начин да се защитят личните данни, е лицето, обект на заплахи, което се е преместило или възнамерява да се премести, да остане вписано в регистъра на населението на стария си адрес (kvarskrivning). Можете да останете регистриран на стария Ви адрес до три години след преместването.

Исканията за защита на личните данни под формата на тайно кодиране и използването на стари адреси следва да бъдат представени в местните данъчни служби, в които сте регистриран. При контакти с компетентните органи е важно да посочите, че Вашите лични данни са защитени. Трябва също така да подхождате много внимателно, когато общувате с организации, дружества и други.

- Промяна на името

Друг начин за подобряване на защитата може да бъде да промяна на името. Можете да смените фамилията си с фамилията на някого от родителите си, като уведомите Шведската данъчна агенция (Skatteverket). За смяна на фамилията с друго фамилията се изисква разрешително от Шведската служба за патентоване и регистрация (Patent- och registreringsverket).

- **Пакет за безопасност**

За някои хора заплахата е толкова сериозна, че може да бъде необходимо да се използва „пакет за безопасност“. Пакетът включва мобилен телефон и алармена система и може да бъде получен от местния полицейски орган след специална проверка.

- **Фиктивни лични данни**

А в случай че съществува заплахата от сериозно престъпление срещу живота, здравето или свободата, или че се счита, че останалите мерки за безопасност не осигуряват достатъчна защита, можете да получите разрешение да използвате фиктивни (тоест измислени) лични данни. Исканията за използване на фиктивни лични данни следва да се отправят до полицията.

- **Програма за защита на свидетелите**

В изключителни случаи, когато останалите мерки не работят, лицата, обект на заплахи, които биха могли да въздействат върху изхода от съдебното дело, могат да бъдат включени в специална програма за защита на свидетелите, която се организира от полицията.

Кой може да ми предложи защита?

Решенията относно защитата могат да вземат различни организации в зависимост от това каква трябва да бъде тя. Вж. раздела по-горе.

Някой ще извърши ли преценка на моя случай, за да провери дали съм изложен на риск от нанасяне на други вреди от страна на извършителя на престъплението?

За да определи дали се нуждаете от специални защитни мерки в хода на събирането на доказателствата от полицията и съдебното производство, полицията възможно най-скоро следва да извърши индивидуална оценка на безопасността. При нея ще се вземат предвид тежестта на престъплението и вашето лично положение. Ако сте на възраст под 18 години, винаги ще се счита, че се нуждаете от специална защита.

Социалните служби също най-често използват специални методи за оценка, за да проучат риска от повторно излагане на насилие от страна на извършителя на престъплението, с когото живеете.

Някой ще извърши ли преценка на моя случай, за да провери дали съм изложен на риск от нанасяне на други вреди от страна на системата за наказателно правосъдие (по време на разследването и съдебния процес)?

За да определи дали се нуждаете от специални защитни мерки в хода на събирането на доказателствата от полицията и съдебното производство, полицията възможно най-скоро следва да извърши индивидуална оценка на безопасността. При нея ще се вземат предвид тежестта на престъплението и вашето лично положение. Ако сте на възраст под 18 години, винаги ще се счита, че се нуждаете от специална защита.

Каква защита се предлага за особено уязвимите жертви?

Най-широкообхватните защитни мерки в случай на тежко престъпление са фиктивните лични данни и програмата за защита на свидетелите (вж. по-горе).

Аз съм непълнолетно лице — имам ли специални права?

Социалните служби са отговорни за това да гарантира, че дете, което е било жертва на престъпление, и неговите/нейните родители получават помощта и подкрепата, от която се нуждаят. Социалните служби следва също така да не забравят, че дете, което е станало свидетел на насилие или малтретиране на роднина, също е жертва на престъпление, и трябва да гарантират, че детето получава помощта и

подкрепата, от която се нуждае.

Член на семейството ми е починал вследствие на престъпление — какви са правата ми?

Социалните служби също така са отговорни да предоставят подкрепа на роднини, когато член на семейството е жертва на престъпление. Има също така сдружения с нестопанска цел, които работят в подкрепа на роднините, когато заради престъпление е починал член на семейството.

Член на семейството ми е жертва на престъпление — какви са правата ми?

Социалните служби също така са отговорни да предоставят подкрепа на роднини, когато член на семейството е жертва на престъпление. Много от защитните мерки, описани по-горе, са приложими също така и по отношение на вас, ако имате роднина, който е жертва на престъпление. Много организации с нестопанска цел също предлагат подкрепа за роднините.

Мога ли да получа достъп до услугите по медиация? Какви са условията? Ще бъда ли в безопасност по време на медиацията?

Медиацията предполага жертвата и извършителят да се срещат, за да обсъдят това, което се е случило, с безпристрастен медиатор. Когато извършителят е на възраст под 21 години, се изисква общината да предостави медиация.

Условието за медиация е престъплението да бъде признато. Също така и двете страни трябва да искат да участват. Медиацията може да доведе до споразумение, например относно това как следва да се държат една с друга страните при бъдещи срещи, което може да даде на жертвата известна увереност.

Споразуменията за финансово обезщетение за щети също са възможни, но могат да доведат до проблеми, по-специално в случай че има няколко извършители, големи суми или телесни наранявания. Ако имате някакви въпроси относно тези споразумения, се свържете със Службата за обезщетение и подкрепа на жертвите на престъпления (Brottsoffermyndighet). Ако сключите споразумение за финансово обезщетение, може да изгубите правото на иск за обезщетение на жертвите на престъпления.

Определеният медиатор (който трябва да бъде компетентен, честен и независим) носи отговорност за това да гарантира, че медиацията протича по безопасен за Вас начин.

Къде мога да намеря закона, в който са определени правата ми.

Списък с важни закони и разпоредби е публикуван на [уебсайта на Службата за обезщетение и подкрепа на жертвите на престъпления \(Brottsoffermyndigheten\)](#).

■ Последна актуализация: 15/07/2025

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.